Ч. 84. Львів, пятниця дня 16 (29.) цьвітня 1904. Річник VIII.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . 5 кор.
на місяць . . . . 1·70 кор.

За границею.
на цілий рік . . 16 рублів або 36 франків
на пів року . . 8 рублів або 18 франків
Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановиx псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 1. **пл. Домбровского (Хорунщини).** Експедиция місцева в Агенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїні 20 с. від стрічки, а в »Надісланім« 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Парляментарне положенє.

(X) Здавало ся, що »музика«, серед якої минулої пятниці вибрано делеґацию в посольскій палаті, приспішить відроченє безплодної сесиї державної ради, а що найменше розірве навязані нитки німецко-ческого порозуміня. Тимчасом показує ся, що як в инших важних справах, так і в більше формальних впливають тут угорскі події й відносини. В Угорщині наслідком зелїзничого страйку і звязаних з ним подій зачинено несподівано сойм, котрий там ще не вибрав делеґациї. Наслідком того сесия делеґациї, котра мала почати ся в перших днях мая, збере ся імовірно аж з кінцем мая, а задля того відпала конечна потреба відроченя державної ради.

Другою причиною, задля якої не кваплять ся відрочувати державної ради, є до певного ступня обструкцийна знемога. Вправдї обструкция тревае дальше і суботнїшне та вторникове засїданє нічим не ріжнили ся від обструкцийних засїдань передвеликодних, але і з німецкого і з ческого боку можна помічувати нахил до звороту на иншу дорогу. Німці не вважають пяткової »музики« приводом до розриву дальших змагань до німецко-ческого порозуміня, як розсерджені польскі посередники, навпаки обидві сторони докладають заходів, щоби промостити дорогу до дневного порядку.

В молодоческім клюбі протиобструкцийна струя доволї скріпила ся і др. Крамарж домагав ся явно, щоби деякі справи вилучити з обструкциї. В тім змаганю пособляє молодочехам Славяньский Союз, позаяк іменно з Дальмациї наспіли домаганя, щоби задля важних економічних питань понехати обструкцию. Не можуть лише сторонництва наконечно згодити ся на дорогу, якою би дійти можна до сеї цїли. Піддержувану доси гадку, щоби в рівнобіжних засїданях вести розправу над реґуляміном і буджетом, думають залишити, тим більше, що зміна реґуляміну може викликати нові бучі радикальних сторонництв і взагалї майже нїхто не вірить в який небудь успіх зміни реґуляміну дорогою парляментарною.

За те сподївають ся, що внесенє правительством цїлої серії економічних предлог дало би основу до нових переговорів і до застанови обструкциї. Іменно такими предлогами мали би бути закони про обниженє цукрового податку і новий промисловий закон, котрі мали би довести до позитивної роботи. З польского боку предкладано, щоби поставити в палатї нагле внесенє з візванєм правительства до предлоги такого закона про обниженє цукрового податку.

Одначе з ческого боку не було прихильности для такого виходу, як се показує урядова вістка з молодоческого клюбу в Kons. Korrespondenz, котра зовсїм сухо заявляє, що »всякі вісти про яку небудь зміну поглядів в молодоческім клюбі про тактичне поступованє не мають нїякої основи«. В молодоческім клюбі мав проявити ся однодушний погляд, що ческі посли не мають нїякого поводу як небудь зміняти своє поступованє.

Подібно-ж і иншого боку правиці запевняють, що вісти про зміну поглядів в молодоческім клюбі вже задля того показують ся неправдивими, позаяк на нарадї провідників молодоческого клюбу і Славяньского Союза постановлено обставати при тім, щоби на дневнім порядку поставити зміну реґуляміну без злуки з яким небудь иншим предметом. Переговори в тім напрямі ведуть тя дальше між сторонництвами, а польскі посередники також сему не супротивляють ся.

Голова молодоческого клюбу др. Пацак був на засїданю польскої парляментарної комісиї, а засягнені там інформациї будуть предметом окремої наради молодоческого клюбу.

Що в молодоческім клюбі підготовляє ся якась важна переміна що-до дальшого поступованя, можна догадувати ся із сего, що після вибору делеґациї і »музики« з пятниці відлучили ся від ческого зединеня ческі аґрарники, а також і ческі національні социяли безперечно відсунуть ся, так що тим самим розбиває ся знов спільне ческе зединенє, яке було основане задля рішучої обструкциї.

„Днїстер"

для обезпечень і для кредиту.

В 80 ч. нашої часописи ми подали річний звіт товариства взаїмн. обезпечень »Днїстер«, а нинї подаємо огляд дїяльности кредитового відділу.

Б. Товариство взаїмн. кредиту „Днїстер".

Як виказує звіт в минулім VIII адміністр. роцї, касовий оборот тов-а зріс до 4,759.522·85 К, а капітал оборотовий виносив **1,611.524** корон.

Членів прибуло 439 з 463 удїлами, так що всїх членів є 2.831 з 2.963 удїлами. З поміж членів 91% становлять ґрунтові властителї, 2·4% промисловцї і купцї, 6% інтелїґенти а решту институциї. З декларованої суми удїлів в квотї 148.150 К зложених є 109.835·78 К т. є 74% декларованої суми.

Фонд резервовий виносить 16,354 К, специяльна резерва 1.361 К, фонд на ріжницю курсів 3.602 К і побільшив ся майже в двоє, а фонд власний (дїйсне майно) товариства виносить 131.154·22 К, се є о 20.496 К більше чим минулого року. Відношенє капіталу власного до чужого як 1 : 11. Увесь сей фонд уміщений на книжках щадничих і цїнних паперах в инших товариствах і кождої хвилї може бути пущений в рух. З кредиту в Банку краєвім, признанім на 100.000 К, товариство цїлком не потребувало користати.

Мимо загального обниженя стопи процентової за вложений капітал в цїлій Австриї, товариство »Днїстер« процентової стопи від вкладок не знизило і платило як давнїйше 4%. Сума вкладок виносить 1,444,589 К т. є 90% всего оборотового капіталу, пересїчна вкладка 926 К. Протягом 8 лїт вложено до щадницї товариства **3,660,678** К а вибрано 2,216.086.

Такий великий оборот вкладковий сьвідчить про загальне довірє до товариства, а довірє се має свою основу головно в тім, що на 2.293 позичок на довжні скрипти в сумі 1,212.673 К аж 2.072 скриптів в сумі 1,172.330 К є інтабульованих на першім місци пупілярним способом на недвижимостях довжників. Прочих 217 скриптів, що неінтабульовані, скріплені дуже сильною порукою, і кождої хвилї можуть бути інтабульовані. При тім товариство удїляє позичок лише особам, що-до яких особистих і маєткових відносин має точні інформациї, і з засади не удїляє позичок висше половини майна довжника, землю оцїнює ся після доходу катастрального — отже дуже низько, що — розуміє ся — підносить дуже певність позички. Число позичок на векслї зменшило ся і стоїть тепер на 212 векслях з сумою 118.148 К.

Процент, побираний товариством від позичок, виносить 6½%, з чого 1% провізиї на кошти адміністрациї, а на 1904-ий рік заповіло товариство зниженє стопи процентової від позичок на 6%, річ в подібного роду институциях рідка. Сплата почичок відбуває ся в ратах, розложених на 10—15 лїт. Залеглости в сплатї виносили всего 17.000 К (1·2 процент цїлої суми) і то переважна їх часть (67%) походить з послїдного півроку, значить, небавом будуть вирівнані.

Зголошень о позички було за послїдний рік 1.080, з чого признано позичок 746 (т. є 69%), відмовлено 259 зголошеням (24%), прочі відступили від зголошеня або ще не полагоджені. Коли зважити, що о позичку зголошують ся ґрунтові посїдачі і загалом люди, що дають забезпеку сплати, то відмова аж 24% зголошеням вказує на найдальше — може й за далеко сягаючу осторожність дирекциї в удїлюваню позичок.

Кошти адміністрациї виносили 33.909 К, в що вчислено вже і 3,545 К датків на добродїйні цїли (тов-у св. Петра для будови церков 1.050 К, тов-ам дяківским 300 К, шкільним помочам 520 К, бурсам без ріжницї партий 1.170 К, дївочим інтернатам 150 К, захоронкам 200 К, лїчницї 100 К і т. п.). Чистий зиск виносив 12.085 К.

З переказаних даних може кождий довірно переконати ся, що товариство кредитове »Днїстер« основує ся на незрушимо трівких підвалинах економічних, як і виказує незвичайно солїдну адміністрацию. Досить вказати на сї дві обставини: що майже весь позичений капітал забезпечений незнищимою, бо земельною порукою і то з табулярним першеньством та з пупілярною оцїнкою вартости забезпеки, та що при удїлюваню позичок управа товариства перестерігає з усею строгостию певности позиченого капіталу, як се вказує нам високий процент відмовлених зголошень позичкових, хоч певна річ, що хто вже зголосив ся о позичку, сей не робив сего без посїданя потрібної поруки, головно ґрунтової. Тож звертаючи увагу нашого загалу на сї дві обставини, як на трівкі підвалини незахитаного розвитку товариства, думаємо, що не від річи буде пригадати тим »невірним Томам« зпоміж Русинів, що ще до нинї свої капітали льокують, навіть на низший процент, в цїлком не солїднїйших, або і менше забезпеки даючих чужих институциях. Сї недовірки повинні вже раз з наочного перегляду звіту товариства переконати ся в тім, що наше тов-о »Днїстер« за

вложені капітали дає запоруку що найменше цілком рівну найсолїднїйшим і найпевнїйшим в краю інституциям. Що на землю заінтабульоване, не може пропасти, а на покрите 40.343 К незаінтабульованих скриптових позичок (разом 158.451 К), крім певної поруки має товариство ще й 235.808·12 К власного капіталу на льокациях. Се ж повинно розоружити і промовити до переконаня і найбільш недовірчивим.

Другий момент, на який треба звернути увагу, се факт, що товариство має до розпорядимости значні капітали, котрі не знайшли позичаючих, хоч потреба кредиту в суспільности не малїє, а росте.

Як »рахунок білянсу« виказує, касова готівка виносила з хвилею замкненя 21 982 К, а цїнні папери фонду оборотового (отже в сути річи рівнож касова готівка) 75.658 К, — разом 97,640 К. Се готовий гріш, спочиваючий в касах товариства чи товариств, де він ульокований, а котрий не знайшов зужиткованя через уділене кредиту. Колиж зважимо, що і з 100.000 К кредиту в Банку краєвім товариство не потребувало користати нї одним сотиком, то виходить, що тов-о »Днїстер« має до розпорядимости 200.000 К готівки, яку сейчас може уділити в позичку. За таку суму можна би було розпарцелювати бодай одну значну більшу посїлість між селян, коли би у нас було лише трохи більше економічної рухливости. А так показує ся, що наші люди не тілько не вміють користати з свого товариства, вкладаючи до него гроші на певну забезпеку, але не вміють визискати і можности одержаня приступного кредиту, загалом виявляють всесторонну економічну інертність.

Державна рада.

Вчера читанє інтерпеляций тревало до 3. год. пополудни, відтак розпочали ся поіменні голосованя. По укінченю їх президент палати заявив, що коли палата не противна сему, він хоче перевести вибори квотової депутациї і ріжні доповняючі вибори до комісий. Пос. Хоц протестує против вибору, а супротив сего президент заявляє, що вибори не відбудуть ся і приступлено до дискусиї над наглими внесенями. Президент прикликав до порядку пос. Штайнвендера за обиду п. Хоца, а сей зажадав вибору комісиї нагани за слова: Що сей дурак там плете! Комісию вибрано. Вкінци пос. Сілєни (молодочех) підпирав своє нагле внесенє в справі підпомаганя промислу. Конець засїданя о год. 5. пополудни; слїдуюче нинї.

Японьско-росийска війна.

Управа росийскої армії.

Управа армії у війнї має два а зглядно три завданя: зібрати і доставити армію на місце бою, зглядно двигати єї з місця на місце, а рівночасно достарчувати їй всякі потреби, і все, що могло би їй утрудняти поход, вивозити від неї. Перше завданє сповняє ґенеральний штаб з головнокомандуючим на чолї, друге інтендантура армії, а трете головно воєнний лязарет і »Червоний Хрест«, забираючи ранених. На чолї всеї армії стоїть головний вожд з широкими повновластями. Єму підлягають не тілько всї військові власти і чини, але також і горожаньскі в области воєнних подій. Єго першим помічником є шеф ґенерального штабу; він виготовлює всї письма і поданя, до якої небудь части полевої управи они-б і вносили ся. Через подїл між штабом поодиноких родів оружя облекшена управа, а в случаю недуги або смерти головнокомандуючого, шеф штабу обнимає тимчасовий провід армії, хотяйби в нїй були ґенерали, старші ранґою від него.

Полева управа армії складає ся з 9 головних і 7 другостепенних відділів і кількох віддільних деташементів. З головних відділів три підчинені начальникови штабу, а шість безпосередно командуючому армією. Начальникови штабу підчинені: 1) управа ґенерального кватирмайстра, 2) управа дежурного (службового) ґенерала армії, 3) управа начальника воєнних відомостий армії. Разом ще з другостепенним відділом: канцеляриєю полевого штабу — творять сї відділи ґенеральний штаб. Безпосередно командуючому підлягають: 4) інтендантура армії, 5) інспектор артилериї армії, 6) інспектор інжинериї, 7) начальник санітарного відділу, 8) полевий скарбник, 9) управа головного полевого контрольора. Другостепенні відділи є слїдуючі: 1) канцелярия полевого штабу (згадана висше), 2) управа етапами, 3) управа дорогами, 4) почт і телеґрафів, 5) транспортів армії, 6) шпиталь, 7) медициньский відділ і „Червоний Хрест“; надто воєнно-судовий відділ і полеве духовеньство.

Обсяг дїяльности тих поодиноких відділів зазначує переважно вже сама їх назва. Головні відділи представляють ся орґанами виключно розказуючими і даючи всїм дїлам загальний напрям, не принимають на себе самого виконаня. Виконуючими орґанами полевої управи є другорядні відділи і орґани, входячі в склад корпусних і дивізийних управ. Чисельний склад управи армії виносить: 96 офіцирів, 126 чиновників, 788 низших шарж, 169 повозок і 399 коний.

Нові вісти.

З Токіо доносять, що плавба на Жовтім мори стала дуже небезпечною з причини, що підводні міни в великім числї порозкидані Росиянами і самими-ж Японцями, буря порозносила по морю. Японьский пароход »Асанїя« викликав вибух одної такої міни; чи сам при тім затонув — не каже донесенє. Також і супротив побереж Квантуна мусять бути Японцї дуже осторожні, бо береги забезпечені густо мінами. З Сеулю доносять, що Японцї потерпіли великі страти від мін, які Росияни позакладали в переходах корейских провалів. Коло Віджу експльодувала одна така міна, коли японьске війско переходило через гущавину. — З Порт-Артура доносять офіцияльно, що ушкоджені кораблї: „Ретвізан“, „Царевич“ і „Полтава“ вже направлені і станули в ряди ескадри. — »Новий Край« виходячий в Порт-Артурі доносить, що підорвано там проби з новими росийскими підводними лодями; вислїди виявили ся дуже корисними і отвирають нові горизонти для зачіпної росийскої акциї. З балтийскою фльотою має приїхати 6 таких підводних лодий на японьскі води. Для сеї фльоти росийскі аґенти винаймили коло 20 перевозових кораблїв з ріжних европейских країв задля перевозу угля; ладунки будуть надавати ся до ріжних нїмецких фірм в Китаю, а виносять лучно 70 тисячий бочок угля. — Париский Matin доносить з Порт-Артура, що владивостоцка фльота затопила чотири транспортові кораблї разом з залогою 4000 Японцїв.

— ВІД АДМІНІСТРАЦИЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скоре відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залеглостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Новинки.

– **Календар.** В пятницю: руско-кат. Іоани; рим.-кат. Петра муч. — В суботу: руско-кат. Симеона, Акадія; рим.-кат. Катерини Сен.

— **Сумний факт.** Після донесеня »Ґалїчанїна«, який посьвятив сему інцідентови аж вступну статю, – до Риму наспіло зі Львова письмо, яке представило справу Василияньских маєтків в дуже некориснім сьвітлї і запротестувало против нахальної розпродажи їх, яка обнимала не тілько фільварки але навіть і церкви. Коли о. Митрополит пробував в Римі, представлено єму се письмо задля вияснення, а він побачив на нїм підпис архипресвитера капітули о. Білецкого. Повернувши до Львова, о. Митрополит звернув ся по вияснене до о. Білецкого, а сей під присягою запевнив, що такого письма анї посилав,

---

Денис Угнівець.

Нова мода.

(Конець).

Стародавні чоботи не вернуть ся, пережились — але він з своїм Іваном не пережили ся. Пасовані, польскі чоботи взяли верх — но вони оба не піддадуть ся. В голодї та холодї мозольною працею заробляти муть на шматок хлїба — а ласки в нїкого просити не будуть. Іван вдав ся в нього — а сли вдав ся — сьвіт широкий... працї йому буде доста... І тому він любив тепер Івана над все. Від нещасливої пригоди, як глина забила його тихого ангела, його дитину Олену, а з жалю за Оленою і стара скапала і повалила ся до гробу, він всю любов свою віддав Іванови... від сеї сумної хвилї Іван став одинокою його гадкою, метою старечого житя.

І знов линув він думкою до Івана. Сїдав на кватирі в кутику під печею, підпирав бороду кулаком... дивив ся довго... тай волося з жалю торгав.

Він бачив, як вулицями бігли свобідні, вивчасовані, тепло повбирані студенти. А Іван?... йому серце рвало ся.

В очах старого темнїло, голова більшала, росла як баня — а разом з головою розширювало ся сьвітло на сьвітилку... займало ся довгою та безконечною широкою луною. Кров била до голови, начеб клепачом вибивав копито з чобота...

Він чув якийсь стогон... плач... Надслухував...

Се Іван плаче, його викидає газдиня. Скринка вже в сїнях, з гуркотом летить по крутих сходах на землю. За скринкою поточив ся Іван. З розбитою, покровавленою головою летить без памяти під сходами.

— Забирай ся та не заваджай тут — кричить сторож над Іваном... тягне його на вулицю як недобиту собаку.

Старий блїд полотном, то червонїв теплою кровию.

— Піду... зараз таки піду до Івана...

Встав, але не випрямив ся... крижі мов переломані. Але любов додала йому сили і перемогла ослабленє.

Він підійшов до вікна, однак не бачив нїчого. Шибки були замуровані морозом. Він чув тільки ледяний віддих шибок, чув свист метелиці... чув, як глухо стукотїли замерзлі ясенї гилею об гилю.

На дворі була ніч... морозна, січнева ніч.

Як було пізно, Кость сам не знав. Але мусїло вже бути коло півночи, бо під сьвітилком лежало ледви кілька скалок... всї випалив.

Він відвернув ся від вікна, став посеред хати і шкробав ся в розчіхану голову. Не знав, що з собою почати. Мисли його поплентали ся і спутали мозок.

Мусить взяти перше гроші. Зараз досьвіта віднесе перешиванє; піде до Абрамка; Івасеве підшитє в плахту... і до Львова. Позавтра буде у Івана.

Старому здавало ся, що він вже в дорозї. Якась надія, якесь тепло та роскішне щемінє перебігали поза пазухою. Навіть на сьвітилку спалахнув яснїйший вогонь.

Зі спокійнїйшим серцем зложив до купи перешитє, звязав відкравками скіри і положив на стіл. Правило, потягач, нафтку, вісьтак поховав в кут під лавку. Колись він так само прятав, як вибирав ся на ярмарок. Та де ті часи?..

Не чув навіть голоду. Забув, що нинї нїчого в губі не мав. Картофлї стоять ще від рана під припічком. Мимо волї витягнув горщик, обтеребив лушпину і став їсти зимні, без соли...

— Е нї!.. нинї і так голоден.. без вечері засну. Возьму на дорогу.

Він перехрестив ся і моркотів півголосом молитву. Зібрав недогаслу грань із сьвітилка і положив на припічку. Сам надягнув діраву кожушину і лїг на лаві під печею, кулак підложивши під голову. Уста махинально шептали молитву а мисли, його душа лїтала по Львові коло Івана. — На »Отцу іми всї биша« він здрімнув ся.

Нараз здалось йому, він почув скрипіт снїгу на подвірю. Нї!.. він не милив ся. Ось знов заскриніло. Хтось до шибки з легка застукав...

— Тату!.. спите?... відчинїть!..

Зірвав ся як опарений... побіг до вікна...

— Хто там?... то ти Іване?...

— Я.. відчинїть...

— Сьвятий, безсмертний помилуй нас... А то що стало ся?... певно...

Намацав в пітьмі засуву... відчинив двер

— Чиж я сподївав ся... Викинули?! Я мав завтра до тебе... — шепотів переляканий.

ані підписував. Отже почало ся слїдство, а звернуло ся в першій лїнії против оо. Василиян, бо в письмі були подані такі подробиці, про які міг знати хиба член Чина. »Ґалїчанїн« твердить, що до слїдства ужито навіть св. Тайни сповіди, однак виновник не виявив ся. Аж на днях наспіло до о. Білецкого письмо Василиянина о. Веселого, в якім він признає ся до авторства письма і сфалшованя підпису архипресвитера та просить о прощенє, бо се стало ся не зі злоби супротив єго особи, але »з глупоти« в надії, що справа не викриє ся... Як оно там і було з тою справою, ми певні, що не у всім так, як се представив »Ґалїчанїн«. Але нехай і остане сумний факт нечесного поступку о. Веселого в цїлій своїй наготї, то всеж таки єще сумнїйшим фактом ми вважаємо те, що єго довірочна просьба з прошенєм о прощенє дістала ся до публичної відомости. О. Білецкий міг простити о. Веселому, або нї, але з огляду, коли не на єго стан, то хотяй би на справедливість, що коли обида не була публична, то і кара не повинна бути такою, був обовязаний письмо о. Веселого подати до відомости церковній власти, а не редакциї »Ґалїчанїна«, який використав сю нагоду до наруги над Василияньским Чином і над всїми »Українцями, яких видающим членом єсть о. Веселий«. Припускаємо, що о. Білецкий не вчинив сего безпосередно, але на всякий спосіб хтось зміж членів капітули, між якими на жаль не перевели ся »приверженци »Ґалїчанїна« і »Руского Касіна«. Ся обставина нїчим не лагодить поганої закраски цїлої тої справи і дуже огірчує загал, що члени капітули самі в такий спосіб підривають повагу нашої Церкви і одинокого нашого монашого Чина, подаючи пригожий жир царославному клеветникови і польским гакатистам.

— **Львівский „Сокіл“** пригадує своїм д-гам Членам і всїм, котрі хотять вивчити ся пожарництва, що іспит з пожарництва має відбути ся в другій половинї мая с. р. В цїли підготованя і допущеня до сего іспиту відбуває ся два рази на тиждень, що понедїлка і що пятницї вечером від 8. до ½10. год. в льокали »Сокола« наука з пожарництва, так теоретична, як і практична зовсїм неоплатно. По іспитї видасть ся учасникам сьвідоцтва. Зголошеня приймає секция пожарна „Сокола“ устно або письменно, але найпізнїйше до понедїлка с. є 2. мая с. р. до ½8. вечером в льокали Товариства. — Заразом просить ся всїх д-гів Членів, котрі вже здали іспит з пожарництва і одержали сьвідоцтва на інструкторів, щоби найдальше до 15. мая с. р. зголосили ся до секциї пожарної в цїли подїлу працї і орґанїзациї пожарних „Соколів“. Інформациї удїляє видїл секциї пожарної вечером від 7—8. год. — *Старшина.*

— **З Кружка українських дїзчат у Львові.** Загальні збори »Кружка« відбудуть ся дня 12. мая о 3. год. пополудни в сали »Рускої Бесїди« з отсим порядком дневним: Звіт уступаючого видїлу; вибір нового видїлу; внески і інтерпеляциї. — Видїл »Кружка« взиває всїх членів, котрі в марцю прислали які-небудь гроші, щоби єще раз повідомили, кілько і на яку цїль прислали їх, бо квіти вкрадено.

— **З львівского „Сокола“.** Комісия для оцїнки і винагороди надісланих на конкурс проєктів на мундур „Сокола“, зложена з Вп. проф. А. Алиськевича, проф. д-ра М. Коцюби і проф. В. Шухевича, відбула дня 23. цьвітня с. р. засїданє і заявила, що предложених 3 проєктів під кличами: „В здоровім тїлї сильний дух“, „Гаразд“ і „Сплїндера“ не може нагородити жадною з призначених 3-ох премій (100 К, 60 К і 40 К), натомість була би за тим, щоби проєктодавцї подали кошти виготовленя своїх проєктів та щоби Тов-о »Сокіл« звернуло їм ті кошти. Старшина »Сокола« просить отже проєктодавців, щоби листовно подали рахунки понесених коштів.— *Старшина „Сокола“.*

— **З Бережан** пишуть нам: Дня 23. цьвітня с. р. відбули ся в Бережанах в сали Тов-а »Надія« перші загальні зборі філїї львівского Тов-а ґімнастичного »Сокіл«. Збори відкрив дг. Іван Рудницкий, почім дг. Денис Сембратович, яко делеґат »Сокола« зі Львова, як матерного Товариства, поясняв статут, а при тім загрів другів нового гнїзда до працї для великого дїла. Гнїзда сокільскі зі Станиславова, Тернопіля і Винник, не будучи в спроможности взяти в зборах чинної участи, прислали телеґрафічно сердечний привіт, за що шлемо їм сокільске »гаразд!« З черги дневного порядку приступлено до вибору Старшини, якої склад є слїдуючий: голова дг. Іван Прийма, містоголова дг. Барановский Іван; члени Старшини: д-ги Бачиньский Володимир, Мидляк Омелян, Сїнґалевич Ярослав і Будзиновский Леонард. Заступники членів Старшини: д-ги Огоновский Михайло і Бриліньский Лев. Члени комісиї ревізийної: д-ги Гошовский Іван, Мельник Василь і Дзьоба Олекса. Начальником вправ вибрано д-га Леонарда Будзиновского. Численно зібрана публика на зборах додала заохоти бережаньскому »Соколови« до витревалої працї. Гаразд! — *Прийма*, голова. *Др. В. Бачиньский*, справник.

— **Сьвято садженя дерев.** Хороше, а рідке доси у нас, в Галичинї, сьвято обходили нинї 26. с. м. в Кроснї. За почином »Товариства школи людової« засадили на гостинци по обох боках від Кросна в напрямі до Дуклї на просторони більше менше одного кільометра поверх 100 щеп яблінок, випроваджених умїтно до корони. Рано о 7. год. відправив богослуженє, а відтак під костелом посьвятив щепи прелат кс. Узарскі. В костелї зібрала ся шкільна молодїж реальної школи, учительскої школи і шкіл мужеских та жіночих народних під проводом своїх учителїв, котрі опісля взяли участь в торжестві садженя щеп. Зі школи рільничої поблизького Суходолу прибули професори з учениками і 15 учителїв, фреквентантів рільничого курсу, котрі під проводом професора рільничої школи п. Фроня були інструкторами при садженю. Хорошо виглядало, коли ученики 4. року учит. семинариї посьвячені деревця несли в руках через цїле місто аж на місце призначеня, де прелат Узарскі по відповідній молитві і благословленю землї, як також теплій промові сам власноручно в орнатї засадив перше деревце. Найбільшу заслугу належить однако признати проф. Фроневи, котрий яко чоловік фаховий заняв ся дуже горячо тою справою і послїдний майже опустив місце, де деревця засаджено. Коли то у нас діждемо ся, щоби замість традицийної верби при наших дорогах красували ся благородні яблонї та приманювали око не лиш зеленню, але і хорошим цьвітом та румяним овочем? — *П. К ів.*

— **Галицкі кацапи дрожіть!** З Петербурга доносять, що в тамошній Науковій академії почали ся вчера наради окремої анкети в справі заведеня фонетичної правописи в Росиї.

— **Пропили 1.451.633.379 долярів** Стілько гроший пропили мешканцї Злучених Держав в протягу минулого року. В послїдних пятьох роках пропивали Американцї менше, бо лиш 1.298.903.358. Значить, минулого року видали Американцї на піятику більше о 157,730.021 долярів чим попередними роками. Позаяк в Злучених Державах є понад 80 мілїонів людий, то виходить, що єсли би кождий чоловік видав однакову суму гроший на піятику — то кождий пропив би 18·15 дол на рік. Але позаяк малі дїти не пють, а також не пють нїчого многі старші люди — то виходить, що многі пропивали около 100 долярів річно або й більше. Цїкаво би знати, скілько пропили за минулий рік самі Русини. Єсли приняти, що Русини пропивають не більше нї менше як другі люди, то є 18·55 дол. на голову і приняти, що Русинів в Америцї є лиш 300 тисяч, то побачимо, що в однім роцї Русини в Злуч. Державах пропили 300.000 раз по 18·55 дол. або 5,565.000 долярів! (*За амер. „Свободою“*).

— **Легкий заробок.** В однїй з анґлїйских часописий було раз таке оголошенє: »Хто пришле нам доляра, того научимо, в який спосіб може легко заробити 25 долярів на день«. Під оголошенєм було подане імя »компанії«. І що думаєте? Многі люди писали листи до сеї »компанії« і посилали їх враз з долярами. »Компанія« ховала гроші до кишенї, а їм відписувала так: »Пов. Пане! Дайте оголошенє до ґазет таке, як маємо ми, а коли знайдете кождого дня 25 дурнів, що вам повірять, то заробите що дня в легкий спосіб 25 долярів«. Люди діставши такі листи, ховали їх мовчки до кишенї та кляли »компанію«, котра тимчасом робила дальше інтереси.

— **Приписи для воєнних кореспондентів.** При обох воюючих арміях на Далекім Сходї находить ся незвичайно велике число кореспондентів анґлїйских і ново-йорских ґазет. Одна з льондоньских ґазет має аж вісьмох справоздавців, а між ними кількох на кораблях. Удержати таке число справоздавців і оплатити всї телеґрами (по 6 К за слово), висилані ними що дня, перейшло би фінансові сили навіть мілїонового дневника. Показало ся однак, що $^{9}/_{10}$ всїх кореспонтів на воєнній области — се богаті і жадні пригод люди, які за титул і леґітимацию воєнного кореспондента жертвували ґазетам свої услуги, без найменшої винагороди, а обовязані самі оплачувати висилані телеґрами. Тих кореспондентів намножило ся переважно при російскій армії стілько, що кождий крок армії не збув ся без них. Японїя порадила собі з непрошеними сьвідками в той спосіб, що — як доносили телеґрами — одного дня приказала всїм кореспондентам забрати ся на полудне до Сеулю. Росия поводить ся з ґазетярями чемнїйше, як сьвідчить розпорядженє оголошене в „Новім Краю“, що виходить в Порт-Артурі. Розпорядженє звучить: Кождий з заграничних кореспондентів при російскій армії мусить письменно зобовязати ся, що не буде розголошував тайних розпоряджень, що не буде критикувати командантів, що буде описувати події вірно та що всї свої кореспонденциї подасть до цензури. Нарушенє тих постанов і петакт потягнуть за собою напімненє, зглядно видаленє. Вступ для кореспондентів до доків і инших уряджень, дальше, ужидати човнів в пристанях в Порт-Артурі або в Владивостоцї рішучо заборонено. Кореспонденти мусять зобовязати ся, що нїколи не будуть жадати для себе виїмку. В місцевости свого приїзду кореспондент має зголосити ся в головній кватирі і виказати ся грамотою і урядово ствердженою фотоґрафією. Головний штаб призначить тодї місце, де має кореспондент перебувати. Прочі постанови залежні від штабів. Кореспондент є відвічальний за свого слугу. Вступ до твердинї дозволений кореспондентови лише за дозволом команданта. Яко відзнаку буде кождий кореспондент носити перепаску на лївім рамени. Шифрованих депеш не вільно висилати, а кожду депешу мусить вперед переглянути головна кватира.

— **Для будівельних підприємців.** Парохіяльний комітет в Гребенові коло Сколього пошукує підприємця до переведеня будови мурованого помешканя парохіяльного. Рефлектуючі обняти повисшу будову зголосять ся письменно або устно до підписаного в цїли засягненя близших інформаций. Плян і кошторис, через власти затверджені, до перегляненя в Урядї парохіяльнім в Гребенові лише до 1. мая с. р., понеже з початком мая будова мусить розпочати ся. Стация зелїзнича і почтова в місци. За комітет парохіяльний в Гребенові: *о. П. Мінко*, предсїдатель.

— **Подяка.** Сим маю честь в імени моїм і в імени моїх парохіян та в імени членів комітету будови сердечно подякувати Сьвітлій Дирекциї Товариства »Ризница« в Самборі за ласкаве удїленє нам грошевої запомоги, висланої переказом з дня 25/III 1904 в квотї 40 К на викінченє будови церкви в Бикові. — За комітет будови: *о. Николай Сенета*, гр. кат. приходник в Бикові, п. Медика.

— **Зі сьвіта.** Офіцири француской торговельної маринарки застрайкували. На кількох лише кораблях офіцири відступили від страйку, бо загрожено їм утратою місця. — Страйк робітників в Дебречинї на Угорщинї покінчив ся. — При вчерашних доповняючих виборах до міскої ради у Відни з IV курьї в 13. окрузї побідили християньско-социяльні кандидати. — В німецкій армії в полуднево західних кольонїях Африки лютує тиф з всею силою. — В копальни коло Йоганесбурґа урвав ся дріт від коша, яким витягано робітників, наслїдком чого 23 робітників упало в закоп, глубокий на 2.000 стіп і погибли на місци.

— **Дрібні вісти.** Тов-о »Ризницу« надїлено на виставі краєвих виробів в Самборі золотим медалем заслуги. — Професор львівского університету др. Александер Долїньский зложив адвокатуру, а єго субститутом став іменований адвокат др. Марко Фінкель. — Дозвіл на передвступні технїчні роботи на один рік до будови льокальної зелїзницї з Перемишля через Бирчу до Сянока одержав властитель дібр Станислав Ковальский з Бирчі разом з властителем копальнї угля Мечиславом Мнїшок Бузенїном з Бирчі.

— **Поетичний кутик.**

Летить сокіл...

Летить сокіл бистрокрилий,
Летом хмари розбиває.
»Ой соколе, чи не знаєш,
Де мій милий пробуває?«

— Поволи... не розбий голови о полицю...

Черкнув сїрником і запалив скалку. Коли млаве, кроваве сьвітло осьвітило хлопчину — старий аж закричав.

— Господи!.. то ти Іване? такий страшний.

— Я тату...

Перед ним стояв нї труп, нї живий чоловік.

— І ти пішки?

— Пішки — відповів ледви чутним голосом, десь якби з під могили.

— Ти голодний... чекай... ще є картофлї від рана...

Іван став роздягати ся. Його лице було біле, наче папір, що на нїм порозливав хто червону фарбу, а радше порозкидав хто кавалки цегли. Очи тлїли двома вугликами. Ноги гнули ся... він сїв на лаві...

Батько стояв з горщиком в руках перед сином і дивив ся на нього мовчки, неповорушимо... як приголомшений.

— Не здав?

— Здав... от вам!... — Закостенїлими, відмороженими пальцями взяв ся розвивати пів аркуша паперу, зложеного в четверо.

— Хвала-ж тобі Господи!...

— — — — — — — — — — — —

Іван теребив бульбу і мачав в потовченому чоснику із мисочки.

Батько сидїв біля сина і не відривав вочий від него...

Щасливі!.. хто їм позавидує?!...

Може нова мода?...

Краків 23. III. 1904.

Гей дївчино, не питай ся,
Де коханий твій подів ся:
На цминтарі могилою
Зеленою вже покрив ся.
Піди, нарви незабудьків,
Посади йому на гробі;
А може він там в могилї
Усьміхнесь — згада о тобі«.

Наталка Гординьска.

Наука, штука, лїтература.

— **Юрий Брандес.**, як ми недавно зазначили замістив в копенгаґскій Politiken вельми прихильну статю про рускі справи, покликуючись на Ruth. Revue. Подібні статї сего славного даньского ученого появили ся в шведских дневниках Götebergs Sjäfartstinding і в Stockholms Dagblad. Се наглядний доказ конечної потреби удержаня орґану, який інформує сьвіт про рускі справи.

— **Переклад** новелї п. Яросл. Гординьского »Похорон« помістила в 1590. ч. Bukowinaer Post з 31. марця 1904. Переклад зладив І. Карбулицкий. — Новойорска часопись Vorwärts передрукувала з Ruthenische Revue »Die Geschichte eines Pelzes« Івана Франка.

— **Ruthenische Revue ч. 8.** II зошит за цьвітень 1904 містить отсї статї: Galizische und preussische Ausnahmsgesetze, Ром. Сембратовича. — Zur Frage der Errichtung der ruthenischen Universität, нап. професор висш. школи. — Aus der Universität in Lemberg, д-ра М. Зобкова. — Valse melancholique, новеля Ольги Кобилянської. — Записки. — Українсько руска преса.

Адмінїстрация »Ruth. Revue«: Wien, VIII/1, Wickelburggasse 10. — Всї листи до редакциї »Ruth. Revue« належить висилати на адресу: H. Roman Sembratowycz, Wien XVIII/2, Gersthoferstrasse 32. — Річна передплата »R. R.« виносить 6 К.

Телеґрами

з дня 28. цьвітня.

Відень. На нинїшнім засїданю палати послів відчитують дословно внесеня та інтерпеляциї. Пос. Еленбоґен вніс інтерпеляцию в справі надужить при вчерашних доповняючих виборах до міскої ради у Відни і жадає строгого слїдства.

Рим. Tribuna доносить, що підчас принятя француского президента Любета не було між дипльоматами анї іспаньского амбасадора при Ватиканї анї амбасадора Іспанії при Квіриналї. Ся неприява була демонстрациєю проти приїзду Любета з поминенєм відвідин Папи.

Венеция. Німецкий цїсар Вільгельм виїхав окремим поїздом до Ніцци, а звідтам поїде до Карльсруге.

Карльсруге. Прибуде ту німецкий канцлєр Білов, аби здати цїсареви справу про стан внутрішної і заграничної полїтики.

Льондон. Часописи доносять, що зелїзниця на півострові Квантун між Нючваном а Порт-Артуром перервана.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лїкар клїнїки львівского унїверс., б. лїкар клїнїки проф. Ляйдена в Берлинї

ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол.

ул. Академічна ч. 26. (мезанїн).

Colosseum
в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Від 16. до 30. цьвітня 1904.

Нова величава проґрама!

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлю і сьвята 2 представленя о 4. год. попол. і 8. год. вечером. Що пятницї **High-Life** представленє. Білети вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч 9. у Львові.

В книгарни Товариства ім. Шевченка і в книгарни Ставропигійскій можна дістати отсї працї видані проф. д-ром Ів. Копачом:

Будучність ґімназий. Цїна 1 К.

Партийна полїтика і морал. Ц. 50 с.

Родинне житє (під розвагу руским »соколи кам і паннам«). Ц. 50 с.

Социялїзм, етика і полїтика (під розвагу »старшим і молодшим«). Ц. 50 с.

Три перші працї зладжені на основі творів професора берлиньского унїверситету д-ра Фрідріха Паульзена.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Днїстер"

стоваришенє зареєстроване в обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10, дім „Просьвіти".

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тревало в „Днїстрі" від огню. Членьский удїл 50 К можна зложити в ратах; вписове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати **ПОЗИЧКИ на 6½%** за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 лїт.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купнї землї нехай купуючі звертають ся за **позичками до „ДНЇСТРА".**

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени **дивіденду** від удїлів а часть зиску призначує ся **на добродїйні цїли**; дотепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. п. **16.385 К**

Стан 31. грудня 1903:

Вкладки	1,444.589 К.
Удїли	109.835 К
Фонди резервові	21.318 К
Позички	1,330.822 К
Цїнні папери, льок. в банках і на рах біжучий	280.681 К

ГАЛИЦКА
КАСА ОЩАДНОСТИ
у Львові

знижає опроцентованє 4%-ових вкладок з 4% на 3·6% від ста

а се від 4%-ових вкладок до 10.000 корон на одній книжочцї **з днем 1. липня 1904**

а від 4%-ових вкладок понад 10.000 корон на одній книжочцї **з днем 1. серпня 1904.**

У Львові дня 18. цьвітня 1904.

ГАЛИЦКА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ.

(Передрук не буде плачений).

91(3—3)

Читайте! Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти" бажаючи, щоби в кождій руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. **„ПОЕЗИЇ Т. ШЕВЧЕНКА".** Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнїйшою окрасою руських хат. Папір велїновий, формат на взір европейських клясиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тілько за надісланєм **2 кор. 30 сот.** на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ »ПРОСЬВІТИ« У ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Християньский Календар МІСИОНАРЯ

на 1904 рік

коштує лише 50 сот., а з почтовою пересилкою 60 сот. Зміст богатий, ілюстрациї гарні. При закупнї більше примірників вельми значний опуст. Висилає лише за готівку: *Видавництво Чина св. Василія В. в Жовкві.*

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го жовтня 1903.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова — приходить о годинї
	6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20	з Чернівцїв (Галацу), Чорткова, Калуша
	6·50	з Сокаля, Рави рускої
	7·35	з Самбора, Хирова
	7·35	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче
	7·55	„ „ на дв. головний
	7·45	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
1.30	8·55	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
	9·57	з Стрия
	10·25	з Ряшева, Любачева
	11·15	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)
	1·10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава
2·15		з Підволочиск, Копичинцїв на дв Підз.
2 30		„ „ на дв. голов.
	4·35	з Стрия, Хирова, Борислава
	5 06	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	5 30	„ „ „ на дв. голов.
	5·20	з Яворова
1·40	5·40	з Чернівцїв, Іцкан
	5·50	з Кракова, Відня, Праги, Берлина
	5·55	з Белзця, Сокаля, Любачева
Ніч		
	8·20	з Яворова
12·20	9 20	з Чернівцїв, Букарешту
8·40		
2·31	9·50	з Кракова, Відня, Берлина, Ясла, Риманова
	10·00	з Самбора, Сяна
	10·02	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·20	„ „ „ на дв. голов.
	10·40	з Лавочного (Пешту), Хирова, Калуша
	3·09	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче
	3·30	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова — відходить о годинї
	6·22	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
1·50	6·30	до Підволочиск (Київа), Бродів дв. головний
2·04	6·43	„ „ „ дв. Підзамче
	6·45	до Лавочного (Пешту), Борислава, Дрогобича
8·25	8·35	до Кракова Відня, Праги, Берлина
2·50		
	9·05	до Лавочного, Хирова, Калуша
	9·25	до Самбора, Хирова
	9·40	до Белзця, Сокаля, Любачева
	10·35	до Чернівцїв, Потутор, Делятина
2·40	10·40	до Тернополи, Потутор, дв. головний
	10·57	„ „ дв. Підзамче
	3·05	до Стрия, Хирова, Борислава
	3·25	до Ряшева, Любачева
	3·40	до Самбора, Хирова
	3·50	до Яворова
Ніч		
	6·05	до Станиславова, Жидачева
12·45	6·15	до Кракова, Відня, Берлина, Варшави
	6·51	до Яворова
	6·40	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
	8 05	до Сокаля, Рави рускої
	9·00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець
	9·20	„ „ дв. Підзамче
2·51	10·42	до Іцкан, Чорткова
	10·55	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
	11.00	до Підволочиск, Бродів дв. головний
	11·24	„ „ дв. Підзамче
	11·05	до Стрия
	11·11	до Жовкви (лише що недїлї)
	4·10	до Кракова, Відня, Праги, Самбора

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6. години вечером до 5. години 59 мінут рано.

Час середно европейский ріжнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12. год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Видає і відповідає за редакцию **Лев Лопатиньский.**

З друкарнї В. А. Шийковского.